

Wzorce kobiecości w ród wyznawczy? prawos?awia w Polsce. Studium antropologiczne dyskursu i praktyk spo?ecznych

Wzorce kobiecości w ród wyznawczy? prawos?awia w Polsce. Studium antropologiczne dyskursu i praktyk spo?ecznych

Przydatne informacje

Nazwa Programu: PRELUDIUM 12
?ród?o Finansowania: Narodowe Centrum Nauki
Nr umowy: 2016/23/N/HS3/03649
Kierownik grantu: mgr Kaja Kojder-Demska
Wysoko?? dofinansowania: 85 440
Termin rozpocz?cia: 04-07-2017
Termin zako?czenia: 03-07-2020

Prawos?awni stanowi? najwi?ksze? mniejsze?? wyznaniow? w Polsce. Polski Autokefaliczny Ko?ció? Prawos?awny liczy ponad pó? miliona wiernych (Wyznania... 2013), a wi?kszo?? z nich mieszka we wschodnich obszarach województwa podlaskiego. Badania prowadzone w ramach projektu maj? pokaza?, jakie s? w ród prawos?awnych w Polsce wzorce kobiecości i sprawdzi?, czy kobiety religijne (prawos?awne) mog? by? jednocze?nie kobietami wyemancypowanymi. Celem jest tak?e stworzenia j?zyka naukowego, którym mo?na by? mówi? o zaanga?owanych religijnie wyemancypowanych prawos?awnych kobietach i ich sprawczo?ci. Bazuj?c na narracjach kobiet, wyznawczy? prawos?awia w Polsce, odpowiem na pytania, jak? funkcj? mog? pe?ni? i pe?ni? kobiety w spo?eczno?ciach parafialnych, i jak postrzegaj? nauczanie Ko?cio?a w tej kwestii. Tematem badawczym jest rzeczywisto?? kobiet w Ko?ciele prawos?awnym w Polsce zapo?redniczona przez teksty czytane i publikowane przez wiernych oraz przez hierarchi?, a tak?e – lub by? mo?e przede wszystkim – refleksje na temat tej rzeczywisto?ci w narracjach kobiet. Ich wypowiedzi zestawim? z literatur? prawos?awn?, zarówno oficjaln?, teologiczn?, jak i mniej oficjaln?, czasem wr?cz niezgodn? ze stanowiskiem Ko?cio?a, ale wydawan? pod jego egid?. Dyskurs tekstów prawos?awnych, który planuj? bada?, stoi u podstaw przekonania jednostki (tu: kobiety prawos?awnej) dotycz?cych w?asnej roli spo?ecznej i zada?, jakie w jej opinii stawia przed ni? Ko?ció? (a tak?e sam Bóg). Dyskurs rozumiem tu jako sposób mówienia o problemie, przekazywania idei, przekonania i emocji. J?zyk tekstu, u?ywane sformu?owania b?d? analizowane, by pokaza?, co kryje si? za u?yтыми s?owami, co jest nieoczywiste na pierwszy rzut oka i jaki obraz wy?ania si? niebezpo?rednio z analizowanych tekstów.

Sytuacja prawos?awnych kobiet w Polsce w ci?gu ostatnich dziesi?cioleci bardzo si? zmieni?a. Do g?osu coraz cz??ziej dochodz? kobiety wychowane w innej rzeczywisto?ci ni? ich matki i babki. Kobiety te s? lepiej wykszta?cone, maj? wi?ksze? wiadomo?? oddzia?ywania na Ko?ció? i jego cz?onków zr?nicowanych czynników spo?eczno-ekonomicznych i ?wiatopogl?dowo-moralnych. Cz?sto maj? znacznie wi?ksze? styczno?? z prawos?awnymi tekstami, zw?aszcza z licznie wydawanymi od lat sze??dziesi?tych rosyjskimi tekstami teologicznymi pisanymi na emigracji, najcz??ziej we Francji. Wiedza i pogl?dy ich matek i babek – tak?e w kwestii ról pe?nionych przez kobiety w Ko?ciele i w spo?ecze?stwie – w wi?kszej mierze by?y kszta?towane przez tradycjn? kultur? ludow?. Zestawienie tych dwóch typów patrzenia, dwóch odmiennych i jednocze?nie skrajnych postaw pos?u?y do stworzenia obrazu funkcjonowania prawos?awnych kobiet w Polsce.

Wci?? brakuje polskich bada? dotycz?cych niema?ej wszak grupy kobiet, jak? s? kobiety prawos?awne. Pozostaj? one nieopisane, mo?na przy??, ?e ich rola jest orientalizowana, czasem wr?cz trywializowana, a przede wszystkim rozpatrywana z dominuj?cego, „zachodniego” punktu widzenia. My?! feministyczna i ortodoksyjna interpretacja religii wydaj? si? wzajemnie wyklucza?. Dlatego te? podczas przygl?dania si? spo?ecznym rolom, jakie pe?ni? kobiety prawos?awne, nale?y zastosowa? nowego rodzaju warsztat naukowy. Powinien on by? odmienny od dotychczas dominuj?cej w antropologii religii (i nie tylko) tendencji do narzucania zachodnich norm tym

Na skróty

- [Dy?ury](#)
- [Katalog biblioteki](#)

spo?ecze?stwom, których religijno?? rozwija?a si? odmiennie, na podstawie zupe?nie innych paradygmatów. Spo?eczno?? prawos?awna nadal nie jest dostatecznie zbadana i opisana przez antropologów. Próby opisanie funkcjonowania kobiet prawos?awnych w spo?ecze?stwie winny by? moim zdaniem zestawione z dominuj?c? obecnie w antropologii my?l? feministyczn?, a mo?e wr?cz jej przeciwstawione. Analizowanie roli kobiety w prawos?awiu z punktu widzenia teorii dominuj?cych w antropologii zajmuj?cej si? kobietami nie musi by? trafne. Planuj? pos?u?y? si? takim instrumentarium analitycznym, które pomo?e pokaza? miejsce kobiety w spo?eczno?ci prawos?awnej z jej w?asnego punktu widzenia, bez narzucania zachodnich kategorii emancypacyjnych.

Adres URL ?ród?a: <https://dev.etnologia.uw.edu.pl/institut/badania/granty/wzorke-kobiecosci-wsrod-wyznawczyn-prawoslavia-w-polsce-studium>